

EKONOMIKA BEZPEČNOSTNÍ FIRMY

EKONOMICKÁ DATA

ING. JANA VODÁKOVÁ, PH.D.

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Projekt: ***Vzdělávání pro bezpečnostní systém státu***

(reg. č.: CZ.1.01/2.2.00/15.0070)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Téma 4

ÚČETNÍ ZÁVĚRKA BEZPEČNOSTNÍ FIRMY

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

UNIVERZITA
OBRANY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Obsah prezentace

- Účetní uzávěrka a závěrka
- Rozvaha (balance)
- Výkaz zisku a ztráty (výsledovka)
- Příloha
- Výkaz (přehled) o peněžních tocích (cash flow)
- Výkaz (přehled) o změnách vlastního kapitálu
- Výroční zpráva

Vymezení pojmů uzávěrka a závěrka

-
- **Účetní uzávěrka** je proces uzavírání účtů, kterému předchází provedení kontroly úplnosti a správnosti účtování, inventarizace majetku a závazků a zjištění výše daně z příjmu
- **Účetní závěrka** je výstupem z výše uvedeného procesu, tvoří ji základní účetní výkazy, které podávají informace o ekonomické situaci podniku (účetní jednotky)

Okamžik sestavení účetní závěrky

- Druhy účetní závěrky podle **okamžiku sestavení**:
 - **Řádná (konečná)**: sestavovaná k poslednímu dni účetního období
 - **Mimořádná**: sestavovaná k rozvahovému dni, kterým je např. den zrušení firmy bez likvidace, den předcházející vstupu do likvidace apod.
 - **Mezitimní**: sestavovaná k jinému okamžiku než rozvahovému dni, v tomto případě se neuzavírají účetní knihy, inventarizace se provádí pro účely přecenění

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

UNIVERZITA
OBRANY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Rozsah sestavení účetní závěrky

- Druhy účetní závěrky podle **rozsahu sestavení**:
- Účetní závěrka sestavovaná **v plném rozsahu**: sestavují ji účetní jednotky s povinností auditu a akciové společnosti i bez této povinnosti, je podrobnější
- Účetní závěrka **ve zjednodušeném rozsahu**: sestavují ji ostatní účetní jednotky, např. občanská sdružení, církve, náboženské společnosti, obecně prospěšné společnosti, nadační fondy, společenství vlastníků jednotek, územní samosprávné celky apod., blíže viz. zákon č. 563/1991 Sb., *o účetnictví* ve znění pozdějších předpisů

Struktura účetní závěrky

- Povinnou strukturu účetní závěrky tvoří:
 - **Rozvaha** (balance)
 - **Výkaz zisku a ztráty** (výsledovka)
 - **Příloha**
- Další možné součásti účetní závěrky:
 - **Přehled o peněžních tocích** (výkaz cash flow)
 - **Přehled o změnách vlastního kapitálu**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

UNIVERZITA
OBRANY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Hlavní principy sestavování výkazů

- Výkazy se sestavují v peněžních jednotkách české měny, tj. v Kč
- Jednotlivé položky výkazů se sestavují v tis. Kč
- Každá z položek výkazů obsahuje též informaci o výši této položky za bezprostředně předcházející (minulé) období
- Při sestavování výkazů musejí být splněny kontrolní vazby (aktiva = pasiva, výsledek hospodaření v rozvaze = výsledek hospodaření ve výkazu Z/Z atd.)
- Jednotné označování položek výkazů

Rozvaha (balance aktiv a pasiv)

- V rozvaze (bilanci) jsou uspořádány položky **majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv**
- Uspořádání položek rozvahy a jejich obsahové vymezení je uvedeno v **příloze č. 1 vyhlášky č. 500/2002 Sb.**, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví

Výkaz zisku a ztráty

- Ve výkazu zisku a ztráty jsou uspořádány položky **nákladů a výnosů a výsledku hospodaření**
- Uspořádání položek výkazu zisku a ztráty a jejich obsahové vymezení je uvedeno v **přílohách č. 2 a 3 vyhlášky č. 500/2002 Sb.**, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví

Příloha k účetní závěrce

- Jejím cílem je **doplnit**, rozpracovat a vysvětlit informace z rozvahy a výkazu zisku a ztráty, a také seznámit uživatele účetních dat s použitými **účetními metodami**
- Forma přílohy není závazně předepsána, může být tabulková nebo popisná, musí ale obsahovat zejména:
 - Identifikační údaje o účetní jednotce, informace o jejích vlastnících a jejich podílech, jména a příjmení členů statutárních orgánů a dozorčích rad
 - Informace o podílech účetní jednotky v jiných společnostech
 - Informace o průměrném přepočteném počtu zaměstnanců v předepsaném členění a informace o odměnách členům statutárních orgánů a dozorčích rad
 - Informace o výši a podmínkách půjček členům statutárních orgánů a dalším osobám

Příloha k účetní závěrce

- Dále účetní jednotka v příloze k účetní závěrce uvede:
 - Informace o aplikaci obecných účetních zásad, použitých účetních metodách, způsobech oceňování a odpisování
 - Upřesňující informace o významných položkách výkazů tvořících účetní závěrku (např. podrobnější rozbor pohledávek a závazků s ohledem na dobu jejich splatnosti, informace o přijatých úvěrech, daňových nedoplatcích, informace o závazcích pojistného na sociální zabezpečení a příspěvků na státní politiku zaměstnanosti

Přehled o peněžních tocích (cash flow)

- **Peněžními prostředky** jsou peníze v hotovosti, ceniny a peněžní prostředky na bankovních účtech
- **Peněžními ekvivalenty** jsou krátkodobé vysoce likvidní majetkové položky, které jsou snadno a pohotově směnitelné za předem známou částku peněžních prostředků a nepředpokládá se u nich významná změna hodnoty v čase; jde o dlouhodobé peněžní úložky s nejvýše 3 měsíční výpovědní lhůtou a likvidní cenné papíry k obchodování na veřejném trhu
- Přehled o peněžních tocích informuje o **změnách** těchto prostředků **v průběhu účetního období**, sleduje peněžní toky v členění na **provozní, investiční a finanční oblast**

Struktura Přehledu o peněžních tocích

Počáteční stav peněžních prostředků

Zisk nebo ztráta (+/-)

Nepeněžní operace (+/-)

Úprava oběžných aktiv a krátkodobých závazků (+/-)

Čistý peněžní tok z provozní oblasti

Přírůstek (nákup) dlouhodobého majetku (-)

Výnosy z prodeje dlouhodobého majetku (+)

Úhrada komplexního pronájmu (+/-)

Čistý peněžní tok z investiční oblasti

Změna stavu dlouhodobých závazků (+/-)

Změna vlastního kapitálu z vybraných operací (+/-)

Čistý peněžní tok z finanční oblasti

Rozdíl (změna)

Konečný stav peněžních prostředků

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Přehled o změnách vlastního kapitálu

- **Vlastní kapitál** je tvořen základním kapitálem, kapitálovými fondy, fondy tvořenými ze zisku a kumulovanými výsledky hospodaření; jde o **vlastní zdroje financování** účetní jednotky
- Přehled o změnách vlastního kapitálu informuje o zvýšení nebo snížení jednotlivých položek vlastního kapitálu mezi dvěma rozvahovými dny, a to včetně vyplacených dividend a zdrojů, ze kterých bylo čerpáno

Struktura Přehledu o změnách vlastního kapitálu

Počáteční stav položek vlastního kapitálu

Změna reálné hodnoty CP účtovaná do vlastního kapitálu (+/-)

Změna reálné hodnoty finančních nástrojů (+/-)

Rozdíly z kurzových přepočtů (+/-)

Podíly na změnách vlastního kapitálu z přidružených podniků (+/-)

Zisky a ztráty účtované přímo do vlastního kapitálu

Zisk po zdanění (+)

Změna stavu vlastních akcií (+/-)

Dividendy (-)

Změna opčních práv (+/-)

Změna menšinových podílů (+/-)

Konečný stav položek vlastního kapitálu

Výroční zpráva

- Jejím účelem je uceleně, vyváženě a komplexně informovat o vývoji výkonnosti, činnosti a stávajícím hospodářském postavení účetní jednotky
- Sestavují ji zejména: **akciové společnosti**, pokud dosáhly alespoň jednoho ze 3 následujících kritérií:
 - Bilanční suma vyšší než 40 mil. Kč
 - Úhrn ročního čistého obratu vyšší než 80 mil. Kč
 - Průměrný přepočtený počet zaměstnanců vyšší než 50
- a **ostatní obchodní společnosti a družstva**, pokud dosáhly nebo překročily 2 ze 3 výše uvedených kritérií za 2 po sobě jdoucí období

Obsah výroční zprávy

- **Obsahem výroční zprávy** by dále měly být:
 - Skutečnosti, které nastaly až po rozvahovém dni a jsou významné pro naplnění účelu zprávy
 - Předpokládaný vývoj činnosti účetní jednotky
 - Aktivity v oblasti výzkumu a vývoje
 - Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí a pracovně-právních vztazích
 - Informace o organizačních složkách v zahraničí
- Součástí výroční zprávy je také **účetní závěrka a zpráva o auditu**

Audit účetních výkazů

- Audit účetních výkazů je **nezávislé ověření účetních výkazů auditorem** a vyslovení názoru, zda účetní výkazy pravdivě a věrně zobrazují předmět účetnictví
- Auditor vyjadřuje svůj názor na účetní výkazy v auditorské zprávě, což je veřejně přístupný standardizovaný dokument
- Alternativy výroku auditora:
 - Výrok bez výhrad
 - Výrok s výhradou
 - Záporný výrok
 - Odmítnutí výroku

Ověřování účetní závěrky auditorem

Řádnou nebo mimořádnou účetní závěrku jsou povinny mít ověřenu auditorem zejména:

- **akciové společnosti**, pokud dosáhly alespoň jednoho ze 3 následujících kritérií:
 - Bilanční suma vyšší než 40 mil. Kč
 - Úhrn ročního čistého obrátu vyšší než 80 mil. Kč
 - Průměrný přepočtený počet zaměstnanců vyšší než 50a
- **ostatní obchodní společnosti a družstva**, pokud dosáhly nebo překročily 2 ze 3 výše uvedených kritérií za 2 po sobě jdoucí období

Zveřejňování účetní závěrky

- Účetní jednotky, které jsou zapsány v obchodním rejstříku, musejí **zveřejňovat účetní závěrku** (i jako součást výroční zprávy) uložením do sbírky listin obchodního rejstříku
- Účetní jednotky podléhající povinnosti auditu musejí zveřejnit i **výrok auditora**

Klíčové pojmy

- Účetní závěrka, účetní uzávěrka
- Řádná, mimořádná a mezitimní účetní závěrka
- Účetní závěrka v plném a zjednodušeném rozsahu
- Rozvaha (bilance aktiv a pasiv), výkaz zisku a ztráty, příloha k účetní závěrce, výkaz o peněžních tocích (cash flow), výkaz o změnách vlastního kapitálu
- Výroční zpráva
- Zpráva o auditu
- Zveřejnění účetní závěrky

Literatura

- Vodáková, J. *Úvod do finančního účetnictví*. 1. vyd. Brno: Univerzita obrany, 2011. ISBN 978-80-7231-792-9. 136 s. 9. kap.